

«Вірю – не вірю»: перевіряємо інформацію

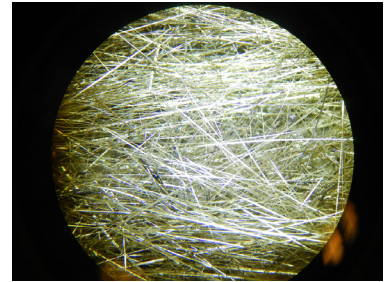
• Люди навчилися використовувати тепло та енергію гейзерів та гарячих джерел. Аборигени Нової Зеландії ще з давніх-давен готували їжу в природних джерелах гарячої води. В Італії були відомі римські лазні, у яких використовували воду підземних гарячих джерел.

• Під час виверження вулкана в повітря викидається декілька десятків мільйонів тонн вулканічного попелу й переноситься на великі відстані, що знижує прозорість атмосфери. Попіл осідає протягом кількох діб, протягом яких скасовують усі авіа перельоти.

Вулканічний попіл складається з крихтих частинок розміром до 4 мкм (в 1 мм – 1000 мкм) гірських порід, мінералів та скла. Такі маленькі абразивні частинки, які складаються із дрібних уламків скла та каменю, часто бувають гострими. Вони ріжуть дихальні шляхи та легені, в які потрапляють. Тому вулканічний попіл є небезпечним для життя. Для захисту від шкідливого впливу вулканічного попелу рекомендується носити маски, поліетиленові шапки й плащі, оскільки в тканинах здатні накопичуватися дрібні частинки. Але вулканічний попіл дуже родючий, тому навколо вулканів завжди селилися люди заради високих врожаїв.

• Гавайські вулкани викидають окрім звичайних продуктів ще й так зване «волосся Пеле». Це ниткоподібне скловолокно, яке утворюється при витягуванні фонтануючих бризок і сплесків гарячої лави під час їх швидкого застигання в повітрі на сильному вітрі. Волокна мають золотисто-жовтий колір, блищать на сонці, схожі на людську волосину або тонку суху соломку.

Довжина значно варіюється: від 5–15 см зрідка до 2 м, діаметр 0,5–2 мм. Волокна дуже тендітні, з часом, на вітрі й при трясці перетворюються на пісок і пил. Окрім «волосся» на Гаваях існують ще «сльози Пеле» (вулканічні камінці у формі застиглих крапель) та «водорості Пеле» (застигла лава у формі тонких листочків). Названі іменем гавайської богині вулканів Пеле – володарки вогню та сильного вітру. Їх гавайці приносять у жертву, кидаючи в лаву вулканів. В Ісландії такі вулканічні утворення називають «відьомським волоссям».